

בלבבי עצות פשוטות למעשה

את הקב"ה ניתן לחוש רק ע"י הנשמה

נתבאר לפנינו, שישנה אמונה שבשכל וישנה אמונה שבלב, והחילוק בין ידיעת האמונה בשכל לבין אמונת הלב הוא, שבשכל זו ידיעה של מושכלות, משא"כ בלב זוהי מציאות שאדם חש בה. כמו שהוא רואה שומע, כך הוא חש את בורא העולם.

מפרק זה מודגשים שבעה מקורות מגוף הפרק עם התמצית שלהם.
בחר לך את החיזוק היומי וההתחדשות היומית, מתוך מבחר עצות אלו:

1 האופן היחיד שעל ידו יכול האדם להרגיש את החלק אלו-ק ממעל ... הוא רק ע"י הנשמה

מקור האופן היחיד שעל ידו יכול האדם להרגיש את החלק אלו-ק ממעל, להרגיש שהקב"ה הוא עצם הווייתו - הוא רק ע"י הנשמה. הנשמה היא חלק עצמיות כביכול מבורא העולם. ... לפני הכל עיקר עבודת האדם היא להכיר את נשמתו, להכיר את האלוקות השורה בו, ומכאן זה יוכל להכיר גם את החלק השני, את הקב"ה.

2 כל זמן שהאמונה של האדם נמצאת רק בשכלו, בידיעה בעלמא, הוא נשאר עדיין ח"ו במדרגת גוי

מקור אמונה של ידיעה שכלית שייכת אצל כל אדם, ואפילו אצל גוי, אבל אמונה שלמה שבלב, שייכת רק אצל יהודי, כיון שמה שחש את מציאות הבורא הוא חלק האלו-ק ממעל, וחלק אלו-ק ממעל יש רק ליהודי ולא לגוי. "קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא", אבל גוי אינו יכול לחוש את בורא העולם כמציאות. ... כל זמן שהאמונה של האדם נמצאת רק בשכלו, בידיעה בעלמא, הוא נשאר עדיין ח"ו במדרגת גוי.

3 וכשהאדם משתמש עם כח הדיבור בצורה הנכונה, ביכולתו לעורר את כח הנשמה שקדמה לעולם ... ולהתחבר אל האלוקות ממש

מקור "ויהי האדם לנפש חיה - לרוח ממללא". הפסוק מלמדנו כאן סוד נורא: שחיבור של גוף ונשמה יוצר באדם כח של "דיבור". הכח של התחברות הגוף והנשמה, הוא כח הדיבור! ... וכשהאדם משתמש עם כח הדיבור בצורה הנכונה, ביכולתו לעורר את כח הנשמה שקדמה לעולם, לעורר את ה"מאן דנפח - מדיליה נפח" ולהתחבר אל האלוקות ממש.

4 אם האדם אינו משתמש אלא עם הגוף, בלא שיתוף הנשמה, מה הפלא שאינו מתדבק בבוראו בחוש ע"י ריבוי תורה ומצוות!

מקור לימוד תורה וקיום מצוות שאינם נעשים בשיתוף הנפש החיה שנתן בנו הקב"ה, אינם יכולים להביא לקירבה חושית לבורא ית'. ... ואם האדם אינו משתמש אלא עם הגוף, בלא שיתוף הנשמה, מה הפלא שאינו מתדבק בבוראו בחוש ע"י ריבוי תורה ומצוות! ואחרי כן האדם שואל מדוע התורה אינה מביאה אותו אל הקב"ה? מדוע מעשי המצוות אינם מקרבים אותו אל הקב"ה?

5 כשהוא משתמש עם כח הדיבור, הוא מחבר את הנשמה לתוך גופו, ואז הנשמה אצלו יכולה לבוא לידי גילוי!

מקור הגוף לבד, (ואפי' השכל המופלג ביותר שיהיה, הוא רק תולדות הגוף), אדם אינו יכול להגיע עימו למהלך של "נפש חיה". ללא השתמשות בכח המציאותי הנקרא "נשמה" - אין שום סיכוי בעולם שאדם יוכל להגיע לרשב"ע. הכח היחיד שניתן להגיע איתו לרשב"ע, לחוש אותו כמציאות, לחוש את ה"מאן דנפח מדיליה נפח" - הוא רק ע"י כח הנשמה. נשמה זו נמצאת בתוך הגוף, והגוף כביכול מעלים אותה. כיצד יגיע האדם למצב שנשמטו תהיה אצלו בגלוי? בהכרח עליו להשתמש עם הכח שנוצר ע"י הנשמה והגוף - כח הדיבור - וכשהוא משתמש עם כח [הדיבור], הוא מחבר את הנשמה לתוך גופו, ואז הנשמה אצלו יכולה לבוא לידי גילוי.

6 הכח לעבוד את הקב"ה באמת הוא ע"י כח הדיבור. מי שרוצה לדלג על כח זה, אינו יכול להגיע אל הקב"ה!

מקור שלמה המע"ה לימדנו יסוד חשוב: "כל עמל האדם לפיהו" (קהלת ו, ז). עלינו לדעת כי פסוק זה אינו סגולה בעלמא או איזה רעיון נחמד. כתובה כאן הנקודה היסודית איך עובדים את הקב"ה. "כל העמל האדם לפיהו" פירושו שהכח לעבוד את הקב"ה באמת הוא ע"י כח הדיבור. מי שרוצה לדלג על כח זה, אינו יכול להגיע אל הקב"ה!

7 אדם יכול ח"ו לקחת את כח הדיבור, להורידו ממדרגתו ולדבר ע"י כוחות הגוף.

מקור נשמטו של משה רבינו לא נתנה לו לדבר, כי רצתה שהדיבור יהיה מן הנשמה... אדם יכול ח"ו לקחת את כח הדיבור, להורידו ממדרגתו ולדבר ע"י כוחות הגוף. זהו דיבור של גוף ולא דיבור של נשמה מעין מה שרואים אנו שלחיות ישנה שפה ולעופות יש שפה והם מצפצפים, והרי עליהם לא נאמר: "ויהיו לנפש חיה" - לרוח ממללא..... אם כן, יכול אדם, חלילה, לדבר, אבל דיבוריו הם כעין דיבורים של חיות ועופות, אלו צפצופים ריקים בעלמא!

חלק ב' פרק ד'

- ◆ את הקב"ה ניתן לחוש רק ע"י הנשמה
- ◆ אמונה שכלב - אצל יהודי ולא אצל גוי
- ◆ "ויהי האדם לנפש חיה" - לרוח ממללא
- ◆ כח הדיבור מחבר את הנשמה אל הגוף
- ◆ שני סוגי דיבור